

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn **Preliminär utveckling 2014–2015**

Economic Accounts for Agriculture – second estimates for 2015

I korta drag

Svagt förbättrat resultat för jordbruket 2015

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde i löpande priser förväntas öka med 1,6 % år 2015 jämfört med år 2014. Värdet av vegetabilieproduktionen beräknas öka med 3,6 % medan värdet av animalieproduktionen förväntas förbli i stort sett oförändrat.

Det oförändrade värdet av animalieproduktionen är i hög grad en effekt av det nya nötkreaturstödet. Om man bortser från stödet skulle jordbrukssektorns totala produktionsvärde vara i stort sett oförändrat jämfört med 2014 och värdet av animalieproduktionen skulle minska med cirka 3 %.

Jordbrukssektorns totala kostnader beräknas ligga på ungefär samma nivå som 2014. Totalt innebär detta att driftsöverskott netto, som är det överskott som ska täcka kostnader för arrende, räntor, eget arbete och eget kapital, uppskattas öka med drygt 1 %. Företagsinkomsten, som ska täcka kostnader för eget arbete och kapital, förväntas även den öka med drygt 1 %.

Sett över hela jordbrukssektorn så beräknas alltså slutresultatet hamna på ungefär samma nivå som 2014. Det finns dock betydande skillnader för olika delar av jordbruket. Lägre avräkningspriser på mjölk gör att värdet av mjölkproduktionen till baspriser beräknas minska med 1,7 miljarder kronor eller drygt 15 %. Samtidigt har producentpriserna på nötkött stigit vilket gör att värdet av denna produktion beräknas öka med ungefär 600 miljoner kronor eller 11 %.

Ulf Svensson, 036 – 15 50 74
Emma Wixe, 036 – 15 64 32
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-4064 Serie JO – Jordbruk, skogsbruk och fiske. Utgivet den 4 februari 2016.
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Preliminära beräkningar av inkomstutvecklingen 2014–2015

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde i löpande priser förväntas öka med 1,6 % år 2015 jämfört med 2014. Värdet av vegetabilieproduktionen förväntas öka med 3,6 % medan värdet av animalieproduktionen förväntas förbli i stort sett oförändrat.

Priset på spannmål förväntas fortsätta att sjunka även under skördeåret 2015/2016. Lägre priser kompenseras dock till viss del av en stor skörd men värdet av spannmålsproduktionen bedöms ändå minska med 3 % jämfört med skördeåret 2014/2015. Värdet av oljeväxter och proteingrödor ökar på grund av stora skördar och det totala värdet av industrigrödor ökar med 9 %.

Värdet av mjölkproduktionen uppskattas minska med drygt 15 %, vilket i stort sett helt förklaras av ett betydligt lägre genomsnittligt avräkningspris under 2015 jämfört med 2014.

Samtidigt har producentpriserna för nötkött stigit vilket bidragit till att öka intäkterna för nötköttsproducenterna med 11 %. Dessutom tillkommer det nya nötkreaturstödet som i EAA-kalkylen hanteras som ett stöd direkt till nötköttsproducenterna och inte som ett allmänt produktionsrelaterat stöd.

Värdet av grisproduktionen förväntas även det öka på grund av högre priser medan produktionsvärdet för fjäderfä förväntas öka på grund av ökad slakt.

Värdet av produktionen av jordbrukstjänster beräknas minska medan sekundära icke-jordbruksaktiviteter beräknas ligga på ungefär samma nivå som år 2014.

Priserna på bland annat foder och energi förväntas sjunka under 2015 vilket bidrar till att de totala kostnaderna för insatsvaror och tjänster beräknas minska med knappt 1 %.

Förädlingsvärdet netto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsförbrukning och kapitalförslitning, beräknas öka med 17 %. Den kraftiga ökningen är dock inte reell. Det nya nötkreaturstödet innebär att cirka 850 miljoner kronor flyttas från posten Övriga produktionssubventioner och hamnar som ett produktstöd i posten Nötkreatur. Driftsöverskott netto, som är det överskott som ska täcka kostnader för arrende, räntor, eget arbete och eget kapital, uppskattas öka med drygt 1 %. Företagsinkomsten, som ska täcka kostnader för eget arbete och kapital, förväntas även den öka med drygt 1 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning av inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2014 samt förändringar till år 2015 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I samband med leveransen tas även ett antal indikatorer fram för att belysa inkomstutvecklingen i jordbruket för respektive medlemsland. Indikator A, som beskriver förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Faktorinkomsten beräknas som produktionsvärdet (inklusive subventioner) minus kostnader för insatsvaror och tjänster och kapitalförslitning. Med antagande om en nedgång av den totala arbetsinsatsen (-1,7 %) och en prisökning i bruttonationalprodukten med 1,9 %, visar indikator A preliminärt en uppgång med 1,3 % 2015 jämfört med 2014. Denna beräkning är naturligtvis mycket osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
<hr/>	
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2014 i miljoner kronor samt preliminär utveckling för åren 2014– 2015, index 2014=100	4
Fakta om statistiken	5
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
Annan statistik	7
Elektronisk publicering	7
In English	8
<hr/>	
Summary	8
List of tables	8
List of terms	8

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2014 i miljoner kronor samt preliminär utveckling för åren 2014–2015, index 2014=100

1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2014 in million SEK and a second estimate for 2015, index 2014=100

Kod	EAA	Värde 2014	Prognos för utvecklingen 2015		
			Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	7 291	106,6	91,0	97,0
02	Industrigrödor	1 724	113,6	96,0	109,1
03	Foderväxter	9 377	100,2	99,5	99,7
04	Köks- och plantskoleväxter	4 236	102,9	110,2	113,4
05	Potatis	1 564	94,7	126,2	119,5
06	Frukt och bär	731	103,7	112,0	116,2
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	94	97,0	101,1	98,1
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	25 019	103,2	100,4	103,6
11	Djur	12 203	100,4	113,8	114,3
12	Animaliska produkter	13 349	100,2	87,8	88,0
13	Animalieproduktion (11+12)	25 551	100,3	100,2	100,5
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	50 570	101,7	100,3	102,0
15	Produktion av jordbrukstjänster	3 229	100,0	95,7	95,7
16	Jordbrukets produktion (14+15)	53 799	101,6	100,0	101,7
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 925	100,0	100,6	100,6
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	56 724	101,5	100,1	101,6
19	Total insatsförbrukning	41 329	100,1	99,3	99,4
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	15 395	105,5	101,9	107,6
21	Kapitalförslitning	9 674	100,0	102,0	102,0
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	5 720	114,9	101,8	117,0
23	Löner och kollektiva avgifter	3 180	.	.	102,3
25	Övriga produktionssubventioner	9 223	.	.	91,8
26	Faktorinkomst (22+25)	14 944	.	.	101,5
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	11 764	.	.	101,2
28	Arrende- och hyreskostnader	2 872	.	.	102,1
29	Räntekostnader	2 745	.	.	99,8
30	Ränteintäkter	505	.	.	99,7
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	6 653	.	.	101,3
40	Total arbetsinsats (1 000 årsverken)	61,0	.	.	98,3
	Prisförändring BNP	.	.	101,92	.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna som redovisas omfattar inte enbart värden utan även volymer (gäller inkomstsidan och vissa poster på utgiftssidan). Volymuppgifterna kan användas för att bedöma produktionsförändringar inom jordbrukssektorn.

Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den så kallade sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling inklusive trädgårdsodling, husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäkt- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i

produkt- respektive produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen (10)
- + Värdet av animalieproduktionen (13)
- + Intäkter från jordbrukstjänster (15)
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter (17)
- = *Jordbrukssektorns produktion (18)*
- Kostnader för insatsvaror och tjänster (19)
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris (20)*
- Kapitalförslitning (21)
- = *Förädlingsvärde netto till baspris (22)*
- + Övriga produktionssubventioner (25)
- = *Faktorinkomst (26)*
- Löner och kollektiva avgifter (23)
- = *Driftsöverskott netto (27)*
- Arrende- och hyreskostnader (28)
- Nettoräntekostnader (30-29)
- = *Företagsinkomst netto (31)*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Real Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, arrendekostnader, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

-

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Definitiv statistik för 2014 publicerades 2015-10-01 i JO 45 SM 1502. Slutlig statistik för 2015 publiceras 2016-10-06.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan – I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

The output value of the agricultural industry at basic prices is expected to increase by 1.6 % in 2015 compared with 2014. The value of crop output is expected to increase by 3.6 % and animal output is expected to remain almost unchanged taking in consideration the new subsidy on products for cattle introduced in 2015. If this new subsidy is excluded from the compilations, the output value of the agricultural industry would be almost unchanged and the value of animal output would decrease by 3 %.

Output prices of cereals are expected to decrease in the crop year 2015/2016 compared with 2014/2015. This decrease is partly compensated by an increase in the harvests. In total, the value of cereal production is expected to decrease by 3 % compared with the previous harvest year.

The value of milk production is expected to decrease by 15 % due to lower average output prices of milk. Production of milk is estimated to remain at almost the same level as in 2014.

At the same time, output prices for cattle are expected to increase. The value at producer prices is expected to increase by 11 %. The value of pig production is also expected to increase due to higher output prices, but not to the same extent as the cattle production.

The value of total intermediate consumption is expected to decrease by almost 1 %.

Factor income is calculated as the sum of production value and subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. Factor income is expected to increase by 1.5 % in 2015 and net entrepreneurial income is estimated to increase by 1.3 %.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2014 in million SEK and a second estimate for 2015, index 2014=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent
Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants

BNP	GDP
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyreskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjölk	Milk
Netto	Net
Nötkreatur	Cattle
Oljeväxter	Oil seeds

Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest received
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Sockerbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other